

چگونه با رولورها تیراندازی کنیم

گرد آوری و تنظیم : رضا آزاد^۱

چکیده:

تاکنون مدل های مختلفی از سلاح های کمری (رولور) در نیروهای نظامی و انتظامی کشور ما استفاده شده و کارایی خود را در عرصه نظامی و پلیسی اثبات کرده اند. سلاح رولور از دقت، خوش دستی، وزن سبک، دوام، کیفیت و ایمنی مناسبی برخوردار است. دو مدل این سلاح در ایران به نام های رولور ۳۸ لوله بلند و ۳۲ لوله کوتاه (کبری) مورد استفاده قرار می گیرد؛ البته مدلهای لوله ۵ اینچی و ۶ اینچی این سلاح به ندرت در ایران دیده شده است.

کلید واژه ها : رولور دو زمانه ، چشم غالب ، زمان مطلوب

تصویر شماره (۱)

^۱ - مدرس گروه جنگ افزار و ادوات دانشکده پیاده مجتمع دانشجویی حضرت امیر المومنین (ع)

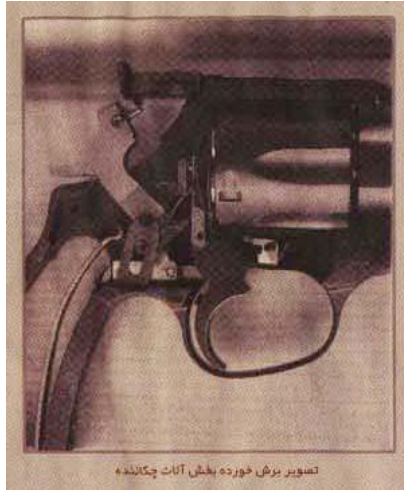
مشخصات سلاح :

سلاحی است ساخت کشور آمریکا که کشورهای برزیل و اسپانیا هم سازنده آن هستند. این سلاح نیمه خودکار است، لوله آن با هوا خنک می شود، مخصوص رزم نزدیک است و برای محافظت از شخصیت ها بکار می رود. با چکاندن ماشه می توان شلیک کرد و هم می توان برای افزایش دقت تیراندازی، چخماق را عقب کشیده ، با فشار اندکی به ماشه، عمل شلیک را انجام داد. رولور دارای مگسک و روزنه دید ثابت می باشد و برد نسبتاً خوبی دارد. حُسن دیگر آن این است که اگر پوکه گلوله، فاسد و یا کج باشد در درون لوله گیر نمی کند؛ بلکه تویی می چرخد و گلوله دیگری را روبروی چخماق قرار می دهد. از عیوب عمده رولور فرصت زیادی است که در فشنگ گذاری صرف می شود و همچنین ضامن ندارد (البته بعضی از رولورهای جدید ضامن دارند). ماشه این سلاح محکم است که با افتادن روی زمین، نیز شلیک نمی کند. تمامی مدلها از جنس فولاد ضد زنگ ساخته می شود و تویی آنها از نوع شش تیر و ماشه دوزمانه است. دربرخی از مدلهای ۳۸، یک زایده اضافی زیر لوله وجود دارد که در بدنه سلاح جاسازی شده و مقاومت لوله را افزایش می دهد، سوزن آتش و ایمنی آن به گونه ای است که تنها زمانی عمل می کند که ماشه سلاح کاملاً کشیده شود.

متعلقات ماشه :

آلات متعلقه ماشه به گونه ای واحد طراحی شده اند که باز و بست سلاح را تسهیل می کند. زمانی که چخماق کاملاً عقب کشیده شده باشد، مانع از چرخیدن تویی می شود. اگر در هنگام تیراندازی بخواهیم با دقت بیشتری شلیک

کنیم، چخماق را به عقب فشار می دهیم، در این حالت ماشه خیلی راحت می چکد و دقت را در هدف گیری بیشتر می کند.

تصویر شماره (۲)

فشنگ گذاری و فشنگ برداری :

برای فشنگ گذاری و یا در آوردن پوکه، دکمه ای را که در سمت چپ رولور هست به جلو و تویی را به بیرون فشار می دهیم، آنگاه سرلوله را به سمت پایین گرفته ، فشنگ گذاری می کنیم. هنگام در آوردن پوکه، ابتدا تویی را به طرف بیرون فشار می دهیم ؛ با فشار دادن میله پوکه پران (که در قسمت جلو تویی وجود دارد) و قرار دادن سر رولور به بالا، پوکه ها بیرون می ریزد. برای باز و بست رولور نیز هم همین عمل انجام می شود؛ اگر چه این سلاح نیاز به باز و بست ندارد؛ مگر در صورتی که خراب گردد که در این صورت توسط متخصص باید تعمیر شود.

تصویر شماره (۳)

برای روغن کاری محل های متحرک سلاح مانند لولای توپی، چخماق، دکمه جدا کننده توپی از بدنه، پوکه پران، لوله و محل فشنگ ها ، ابتدا این نقاط را به دقت تمیز می کنیم. سپس به مقدار بسیار کم روغن زده ، تمیز می کنیم.

مختصات :

کالیبر : ۳۸ . / اینچ (۶۵ / ۹ میلی متر)

ظرفیت توپی : ۶ تیر

وزن خالی : (لوله ۳۲ : ۷۵۰ گرم) (لوله ۳۸ : ۹۰۰ گرم)

سرعت اولیه گلوله : ۲۹۰ متر بر ثانیه (در نوع لوله ها متفاوت است)

برد مفید : (لوله ۳۲ : ۳۰ متر) (لوله ۳۸ : ۵۰ متر)

برد نهایی : (لوله ۳۲ : ۶۰ متر) (لوله ۳۸ : ۹۰ متر)

انواع مهمات :

ردیف	نوع مهمات	کالبر	مأموریت
۱	فشنگ جنگی	۳۸ ، ۳۲	برای رزم نزدیک -
۲	فشنگ گازی	۳۸ ، ۳۲	ایجاد سر و صدا
۳	فشنگ آموزشی	۳۸ ، ۳۲	برای تمرینات ، پر و خالی کردن توپی فشنگ ، فشنگ گذاری و فشنگ برداری با روزنه ای که روی پوکه وجود دارد.

تصویر شماره (۴)

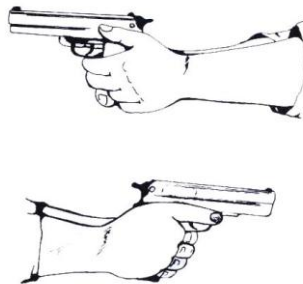
روش تیراندازی با تپانچه ها

دو روش رایج و متداول دست گرفتن تپانچه، با دو دست و یک دست برای تیر اندازی داریم. روش دو دست برای دقت بیشتر و تحمل بهتر ضربه حاصل از شلیک می باشد. تصویر شماره ۵ روش صحیح در دست گرفتن تپانچه را نشان می دهد .

تصویر شماره (۵)

در این حالت اگر راست دست هستیم قبضه تپانچه را به راحتی و به صورت صحیح مطابق شکل شماره (۶) در دست می گیریم. شصت دست چپ را طرف چپ تپانچه قرار داده ، انگشتها را روی هم محکم می کنیم. انگشت شصت دست کمکی نباید پشت دست دیگر حلقه بزند چون موجب درد شدید آن می گردد. این امر در مورد تپانچه های خودکار تشدید می شود.

تصویر شماره (۶)

با گرفتن صحیح تپانچه ، وزن آن به دو دست منتقل می شود. مرکز ثقل سلاح باید نزدیک ماشه باشد. در این صورت وزن قابل توجهی به وسیله سه

انگشت که زیر محافظ ماشه هستند، تحمل می شود. تپانچه باید محکم در برابر برآمدگی شست از طریق انگشت دوم و سوم و انگشت کوچک قرار گرفته و مسیر و ارتفاع آن به طور کامل کنترل شود. به تصویر شماره ۶ با دقت نگاه کنید. فشار ناشی از انگشت کوچک روی قبضه، باید کمتر از فشار دو انگشت دیگر باشد. انگشت سبابه که ماشه را می کشد باید راحت و آزاد باشد؛ نه حرکت کند و نه در تماس با دست یا بدنه تپانچه قرار گیرد.

وقتی که تپانچه بر روی هدف قرار گرفت، لوله آن باید با چشم هدف گیری بر روی یک خط قرار گیرد. در عین حال، ایستادن هم باید درست باشد؛ زیرا گرفتن تپانچه درست نمی شود زاویه گرفتن تپانچه باید طوری باشد که لوله به طور طبیعی با خط نشانه روی هماهنگ شود، بدون اینکه میچ دست بیش از اندازه خم و راست یا کشیده گردد. به تصویر شماره ۵ با دقت نگاه کنید. وضعیت و فشار گرفتن تپانچه برای هر شلیک باید یکسان باشد. هرچه فشار بیشتر باشد کنترل شما بر اسلحه بیشتر است.

در فواصل بین تیراندازی باید استراحت کرد و اجازه داد جریان خون در انگشتان جریان یابد لذا باید دست های خود را به طور کامل از طپانچه برداشت. این عمل باعث می شود که وضعیت دست به طور طبیعی روی قبضه باقی بماند. در غیر این صورت، گرما شکل دست را تغییر می دهد. در آب و هوای گرم، باید دست ها را با حوله ای مرطوب خشک کرد و در بین تیراندازی، سطح دست را خنک نگه داشت. بهترین روش تیر اندازی، حالت ایستاده است. در این روش، دست شلیک کننده مستقیم است؛ در حالی که دست کمکی کمی خم می شود. در این روش وزن بدن به طور متعادل روی پاها که از هم فاصله گرفته اند، تقسیم می گردد.

تیرانداز، به صورت قائم ایستاده و تپانچه را تا سطح چشم بالا می آورد. در حالت تیر اندازی با یک دست، شانه راست به طرف بالا حرکت می کند و تماس چانه با شانه در این روش، موجب سهولت در هدف گیری می گردد.

حالت تیر اندازی به زانو، نشسته و دراز کش از ثبات بیشتری برخوردار است. وضعیت تیر اندازی به زانو مشابه روش ایستاده است. تنها تفاوت آن در این است که تیر انداز، روی زانوی راست نشسته و آرنج چپ را روی آن تکیه می دهد. در وضعیت تیر اندازی دراز کش، در حالی که پاها از هم باز و بدن و آرنج ها با زمین تماس دارد تپانچه کمی از زمین فاصله می گیرد. استفاده از هریک از روشهای فوق وابسته به وضعیت محیطی فرد بستگی دارد.

چند نکته ایمنی برای تیراندازی با تپانچه ها :

۱- کنترل نفس ۲- نشانه روی به هدف ۳- کنترل ماشه ۴- هماهنگی بین چکاندن ماشه و هدف گیری

کنترل نفس :

۱- اغلب تیراندازهای حرفه ای با انجام یک نفس عمیق و بازدم آن، نفس عمیق دیگری می کشند و در حالی که نیمی از هوای ریه ها را تخلیه کرده ، اقدام به هدف گیری و شلیک می کنند.

تنفس با فشار و افزایش تهویه ریوی، باعث افزایش نبض می شود. در حال بالا آوردن تپانچه و نشانه روی به سمت هدف، نفس عمیق کشیده و اجازه دهید خاصیت ارتجاعی قفسه سینه ، حجمی از هوا را به بیرون براند. باید توجه داشت که اگر شلیک در همین حین انجام نشد، دست خود را پایین آورده و این عمل را از نو تکرار کنید.

نشانه روی به هدف :

تیراندازی صحیح با تپانچه به زمان، دقت، تمرین، و ممارست زیادی نیاز دارد. اغلب تمرین های اولیه، نیازی به رفتن به میدان تیر ندارد و می توان با تپانچه به صورت خالی (یا تمرین خشک) نشانه روی کرد.

نشانه روی و هدف گیری شامل قرار دادن درست دستگاه نشانه روی بر روی هدف است؛ مشروط به آنکه این دستگاه بر روی شعاع عمل به طور صحیح تنظیم شده باشد (خط دید، دستگاه نشانه - هدف) و شلیک به آرامی صورت گیرد. برای نشانه روی به هدف از چشم غالب استفاده می کنیم. به منظور تعیین این که کدام چشم غالب است، دایره ای فرضی با انگشت سبابه و شست کشیده و در فاصله چهل سانتی متری از صورت قرار می دهیم و به شیء کوچکی نگاه می کنیم. دایره را به صورت ثابت نگه داشته یک چشم را می بندیم و بعد چشم دیگر را امتحان می کنیم. چشمی که شیئی را در مرکز دایره می بیند، چشم غالب است. روش دیگر این است که نقطه ای را روی دیوار در نظر گرفته و با خودکار به طرف آن نشانه روی می کنیم، سپس به آرامی چشم خود را بسته ، روی چشم چپ را گرفته و چشم راست را به آرامی باز می کنیم؛ می بینیم خودکار هنوز در همان نقطه قرار دارد. سپس چشم راست را بسته و با چشم چپ به خودکار نگاه می کنیم. اگر از جای خود تغییر کرده بود دوباره این کار را با چشم راست انجام داده و بعد از بستن چشم چپ با چشم راست به خودکار نگاه می کنیم. می بینیم خودکار دوباره به جای خود برگشته، بنابراین چشم راست غالب است.

اغلب تیراندازان یک چشمی، چشم غالب را باز نگه داشته و چشم دیگر را می بندند. اما تلاش برای این عمل، تمرکز را برهم زده و عضلات صورت را

خسته می کند. توصیه می شود هر دو چشم را هنگام هدف گیری باز بماند و از قرار دادن تکه یا صفحه کاغذ گرد بر روی چشم غیر هدف گیری جلوگیری شود. در این وضعیت استفاده از صفحات نیمه شفاف، ایده آل است.

کنترل ماشه :

از اساسی ترین نکات هنگام کار با تپانچه، کشیدن ماشه است. فشار بر ماشه باید نرم و پیش رونده باشد تا به لحظه ای برسد که تیر از تپانچه رها می شود. چکاندن باید با زمان مطلوب هماهنگ باشد. اگر کشیدن ماشه و آوردن فشار روی آن به طور مستقیم و در یک امتداد به عقب صورت نگیرد، دهانه لوله اسلحه انحراف پیدا می کند.

به عبارتی فشاری را که انگشت سبابه بر روی ماشه وارد می کند، باید در خطی مستقیم و به سمت هدف باشد؛ یعنی مرکز نرم انگشت از بند اول، ماشه را لمس کند. در صورتی که قسمت های دیگر انگشت روی ماشه قرار گیرد، لوله سلاح را در جهت های قوسی حرکت می دهد؛ ولی با قرار گرفتن مرکز نرم انگشت روی ماشه، دیگر انگشت ماشه بر روی مناطقی مانند بدنه و دسته تپانچه قرار نمی گیرد.

هماهنگی بین چکاندن ماشه و هدف گیری :

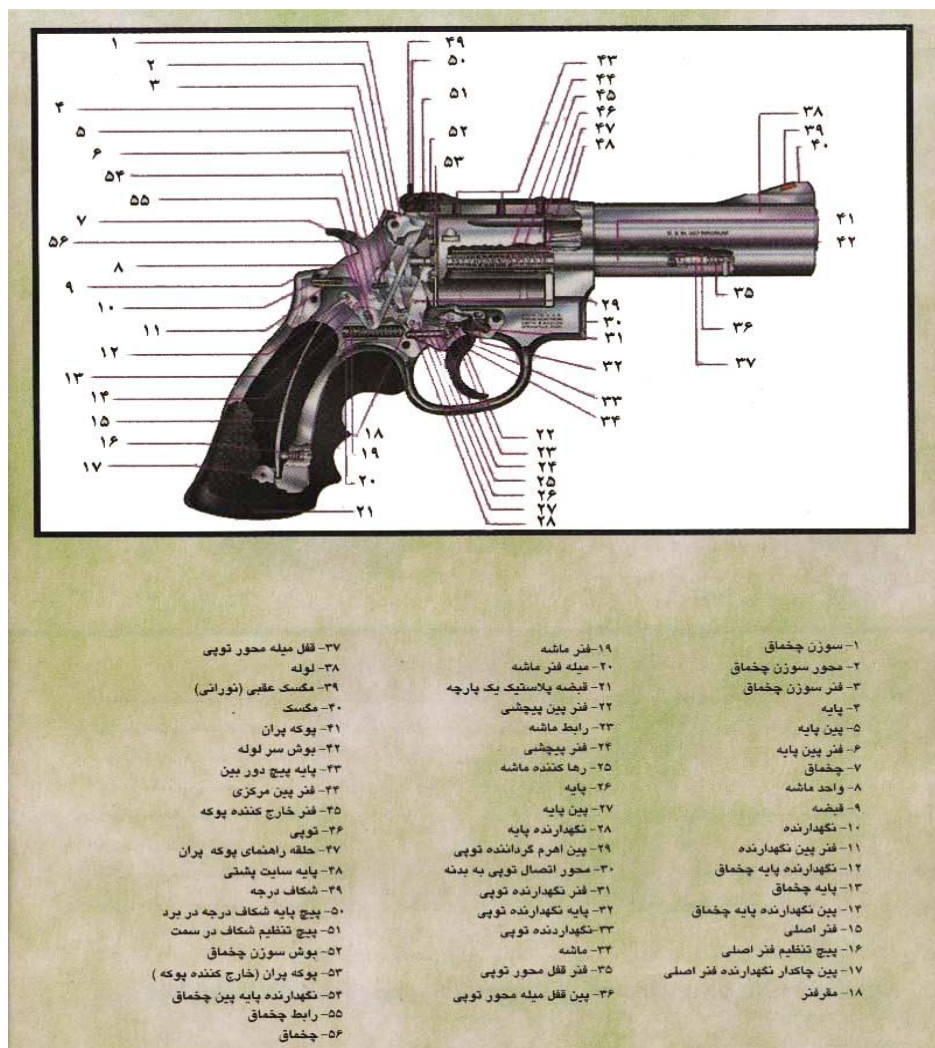
تمامی فنونی که در هدف گیری و تیراندازی ذکر شده مورد استفاده قرار می گیرد و در حقیقت آنها در یک زمان اتفاق می افتد. تیراندازی که عمل فشردن ماشه را تا لحظه ای که دستگاه نشانه روی به صورت ثابت در آید به تأخیر بیندازد نمی تواند درست به هدف گیری بپردازد. اگر تپانچه برای مدتی طولانی بر روی هدف نگه داشته شود، باعث کمبود اکسیژن و کاهش استقامت ماهیچه های دست تیرانداز شده و هدف گیری را دچار اشکال می کند. بهترین روش این است که هر دو عمل با هم شروع

شود. هنگامی که تپانچه به طرف هدف بالا می آید، تیرانداز آخرین تنظیم ها را انجام می دهد. کشیدن ماشه دو حالت دارد: در حالت اول با فشار کم، ماشه به عقب می آید (گرفتن خلاصی) و در حالت دوم با فشار بیشتر ماشه را می چکانیم. چون زمان سپری شده در هدف گیری و تیراندازی بسیار مهم است، عمل شتاب زده باعث رها سازی ناقص ماشه می شود (عمل قاپیدن). تأخیر نیز باعث بی ثباتی در هدف گیری می گردد. تیراندازی باید در دوره و زمان مطلوب (بین پنج تا هشت ثانیه) صورت گیرد؛ یعنی زمانی که تمامی عوامل در حد مطلوب هستند.

چند نکته برای تیر انداز:

- ۱- چشم تیرانداز باید بر روی دستگاه نشانه روی متمرکز باشد و آنها هم باید در انطباقی درست باشند.
- ۲- دستگاه نشانه روی (مگسک) باید داخل منطقه هدف گیری، زیر خال سیاه باشد.
- ۳- وقتی که تصویر هدف گیری درست برقرار می شود، با فشار ماشه به صورت پیش رونده ، عملیات شلیک انجام می شود.
- ۴- اگر گلوله در زمان مطلوب شلیک نشد، کل مراحل باید از نو شروع شود.
- ۵- برای شروع تمرین، می توان فواصل ده تا پانزده متر را انتخاب کرد و با افزایش مهارت فاصله هدف را افزایش داد.
- ۶- برای محافظت گوش، باید از گوشی استفاده کرد.
- ۷- باید نکات ایمنی را رعایت نمود.

اجزای تشکیل دهنده کلت رولور (شکل شماره ۷)

منابع :

- ۱- ماهنامه جنگ افزار شماره های ۱، ۳، ۷، ۱۲، ۲۰ و ۳۹، صاحب امتیاز ابراهیم پور باباگل.
- ۲- آموزش اسلحه های کمری، تدوین ستاد کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.
- ۳- کتاب : Competitive pistol shooting.
- ۴- کمیته مهارت تیراندازی، تیراندازی دانشکده علوم پایه نظامی، (افسری سپاه)